

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕХОДУ ВІД КОМАНДНОЇ ДО РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ВИКОРИСТАННЯ НЕГРОШОВИХ ФОРМ РОЗРАХУНКУ У КРАЇНАХ СНД

Перехід від планової до ринкової економіки, що відбувається сьогодні у більш ніж двадцятьох країнах є, безсумнівно, безпрецедентною подією в процесі світового економічного розвитку. Досвід економічних перетворень в цих країнах є унікальним і представляється рідкісною нагодою для дослідження особливостей перехідної економіки. В результаті реформ, спрямованих на перехід до ринкової економіки, в країнах СНД склалися особливі економічні відносини, які відсутні в інших економіках, як розвинених, так і тих, що розвиваються і навіть у перехідних, характерних для країн Центральної і Східної Європи.

Одним з найцікавіших феноменів перехідної економіки країн СНД стало широке поширення бартеру та інших негрошових форм розрахунку. Фактично бартер і грошові сурогати витіснили гроші з розрахунків між підприємствами. При чому на відміну від інших держав у країнах СНД навіть з припиненням високої інфляції бартер не зник. І сьогодні продовжується використання грошових сурогатів, які доволі успішно конкурують з відносно сталою валютою.

Факт свідомого вибору керівника підприємства між грошми і бартером приводить до висновку що, рішення продавати або купувати користуючись бартером є наслідком того, що саме бартерні, а не грошові розрахунки характеризуються сьогодні меншими трансакційними витратами, які стають такими через специфічні риси перехідної економіки СНД.